# CONTABILITATEA DECONTĂRILOR CU PERSONALUL ŞI APRECIEREA EFICIENȚEI UTILIZĂRII FONDULUI DE RETRIBUȚIE

*Cristina TRIBOI, Facultatea de Ştiinţe Economice*

*The purpose underlying the present article is systematic developement of theoretical knowledge and practical settlement of accounting records and staff appreciation rewards efficiency of the Audit company "Flagman-D" SRL. Conclusions and recommendations reveal the deductions and ways to improve the accounting and settlement staff appreciation rewards efficiency of fund use.*

Astăzi, în condițiile economiei de piață, s-a ajuns la concluzia că noțiunea de „muncă" în combinare cu ceilalți factori de producție, capitalul şi natura, are o însemnătate deosebită.

Munca este activitatea conştientă şi voluntară a omului depusă spre a produce bunuri. Astfel, munca este creatoare de valoare, dar ea însăşi nu are nici valoare şi nici preț. De aici rezultă că, pe piața muncii, muncitorul vinde întreprinzătorului nu munca, ci forța de a munci. Deci prețul muncii muncitorului este salariul, care reprezintă suma care asigură strictul necesar pentru existența şi întreținerea familiei sale.

Actualmente, în economia țării se observă o diversificare a relațiilor de piață, în care rolul principal le revine agenților economici. Prin urmare, creşte tot mai mult rolul şi importanța contabilității financiare în cadrul procesului de gestiune a entităților economice.

La baza unei afaceri de succes stă forța de muncă calificată şi bine instruită, care garantează eficiența, rentabilitatea şi maximizarea valorii patrimoniului fiecărui agent economic. Astfel, munca reprezintă sursa principală a creşterii avuției naționale, satisfacerii necesităților materiale şi culturale ale oamenilor.

Sistemul actual de salarizare din Republica Moldova este aplicat în conformitate cu Legea salarizării, Codul muncii, precum şi cu un şir de legi, hotărâri, regulamente şi convenții conform cărora întreprinderile şi organizațiile cu autonomie financiară au obținut independență deplină în domeniul remunerării muncii.

Decontările cu personalul reprezintă un domeniu de activitate deosebit de important pentru entitatea economică, prin intermediul căreia este influențată eficiența şi succesul acesteia, rolul primordial în

această verigă deținându-l, totuși, salariul. Acesta din urmă fiind un mecanism de echilibrare a relațiilor dintre entitățile economice.

Astfel, pentru posesorul de capital, salariul este cel mai important element al costurilor de producție, iar minimizarea acestuia presupune o cerință esențială a menținerii şi chiar a creşterii competitivității, capacității concurențiale şi a viabilității întreprinderii pe piață. Pentru posesorul de forță de muncă, salariul constituie un venit care este principalul mijloc de existență pentru el şi familia sa, iar reacția acestuia va fi de a încerca să maximizeze salariul.

Actualitatea temei este determinată de un şir de factori, cum ar fi mediu nefavorabil, consecințele trecerii la economia de piață, persistența condițiilor de criză economică, nivelul salariului neadecvat în raport cu necesitățile, tendințele de micşorare a costurilor de producție pe baza retribuirea muncii etc. Toate acestea impun necesitatea unei evidențe corecte a personalului şi a decontărilor cu acesta, ceea ce este îndeplinit de contabilitatea decontărilor cu personalul privind atât retribuirea muncii, cât şi a altor operații.

Contabilitatea remunerării muncii şi a decontărilor cu personalul este un sector al evidenței contabile, care necesită un volum imens de lucru şi care ocupă o pondere însemnată din totalitatea activităților desfăşurate de serviciul de contabilitate. Acest sector impune prelucrarea unui volum mare de informație, în termene restrânse, cauzat de diversitatea formelor şi sistemelor de retribuire a muncii, printr-o gamă variată de documente primare perfectate, precum şi complexitatea calculelor efectuate în raport cu diferiți parametri (timp efectiv, volumul serviciilor prestate etc.).

Scopul care stă la baza elaborării studiului îl constituie sistematizarea, întărirea şi aprofundarea cunoştințelor teoretice şi practice în evidența contabilității decontărilor cu personalul şi aprecierii eficienței utilizării fondului de retribuții în baza datelor societății examinate.

Sarcinile propuse la elaborarea prezentei cercetări țin de aprecierea evidenței personalului în cadrul entității în comparație cu cerințele legislației în vigoare, constatării factorilor pozitivi şi depistării lacunelor în sectorul dat al contabilității, precum şi elaborarea unor propuneri şi recomandări spre înlăturarea acestora; analiza eficienței utilizării fondului de retribuții.

Familiarizarea cu conținutul normelor legislative în vigoare, care reglementează relațiile dintre angajat şi angajator, a permis conştienti-

zarea importanței veridicității, exactității şi autenticității informației contabile.

Studiul efectuat în cadrul societății examinate a permis supravegherea modului de înregistrare, întocmire şi prelucrare a documentelor primare ce vizează decontările cu personalul privind retribuirea muncii. În baza cunoştințelor acumulate s-au generalizat, sistematizat şi evidențiat avantajele şi dezavantajele sistemului contabil creat în cadrul unității economice în cauză, precum şi s-au implementat unele alternative care ar deschide noi perspective de dezvoltare.

La baza contabilității remunerării muncii şi a decontărilor cu personalul stau un şir de regulamente şi legi, care impun în diferite situații de a proceda în mod diferit. Acest litigiu poate fi aplanat doar în cazul în care entitatea dispune, în primul rând, de cadre calificate şi, nu în ultimul rând, de tehnologii adecvate.

Forța de muncă ca principal factor de producție trebuie să aducă entității un avantaj maximal posibil, astfel aceasta trebuie să găsească modalități care ar duce la creşterea productivității şi în acelaşi timp la micşorarea costului de producție. Creşterea productivității poate fi efectuată prin deținerea unui colectiv de muncă calificat, precum şi oferirea de condiții de muncă care ar contribui la efectuarea lucrărilor la un nivel înalt de performanță.

Contabilitatea este principalul instrument care permite înfăptuirea acestor obiective. Aici, prin remunerarea muncii angajaților are loc stabilirea acelor recompense pe care le merită angajații pentru munca desfăşurată şi, de asemenea, îi penalizează pe acei care nu desfăşoară o activitate adecvată şi care aduc prejudiciu entității.

***Referințe:***


1. Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.90-93 din 29 iunie 2007.
2. Ordinul cu privire la aprobarea şi punerea în aplicare a Standardelor Naționale de Contabilitate şi a Planului de conturi contabile ale activității economico-financiare a întreprinderilor nr.174 din 25.12.97. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.88-91 din 30 decembrie 1997.
3. Codul muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28.03.2003. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.159-162 din 29.07.2003.
4. Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.50-52 din 11.04.2002.

5. Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012, nr. 270 din 23.12.2011. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.15 din 17.01.2012.
6. NEDERIȚĂ, A. Corespondența conturilor contabile conform prevederilor S.N.C. şi Codului Fiscal. În: *Contabilitate şi audit*. Chişinău, 2007. 640 p.
7. NEDERIȚĂ, A. *Contabilitatea financiară*. Chişinău: ACAP, 2003, 640p.
8. BÎRCĂ, A. *Salarizarea personalului. Note de curs la disciplina „Sisteme de salarizare"*. Chişinău, ASEM, 2001. 124p.
9. BÎRCĂ, A. *Auditul personalului*. Chişinău: ASEM, 2006. 245p.
10. MOLDOVANU, D. *Curs de teorie economică*. Ediția a II-a. Chişinău: ARC, 2007. 432 p.

*Recomandat*
*Tatiana MACOVEI, dr., lector superior*